

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 20-10-36874 פלוני נ' פלוני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

מספר בקשה: 1

בפני כבוד הרשמת בכירה ציפי כהן אביטן

מבקש פלוני

נגד

משיב פלוני

החלטה

בקשה לביטול צו עיקול זמני שניתן במעמד צד אחד על פי החלטה מיום 20.10.2020.

רקע עובדתי ודיוני:

מכתבי הטענות שבתיק זה ובתיקים הקשורים עולה הרקע העובדתי כדלקמן:

1. המבקש בבקשה להטלת עיקול (להלן: "המבקש"), יליד XXXX, הינו אביו של המשיב, יליד XXXX.
2. התובענה שבתיק זה, אשר הוגשה ביום 20.10.2020, עניינה תביעה כספית ע"ס של 1,000,000 ₪.
בבד בבד עם הגשת התביעה, הגיש המבקש בקשה לעיקול זמני אצל מחזיקים שונים:
בנק לאומי, חברת X בע"מ, אגודה שיתופית חקלאית בע"מ וב-Z שירותים חקלאיים.

להשלמת התמונה יוער כי במקביל להגשת התביעה שבתיק זה, הגיש המבקש תביעה לצו עשה קבוע כנגד המשיב (במסגרת תמ"ש 20-10-36994), במסגרתה עתר להורות למשיב להחזיר לידיו את כל הציוד החקלאי, אשר פורט בכתב התביעה.

3. ביום 22.10.2020 הגיש המשיב בקשה לביטול העיקולים שניתנו במעמד צד אחד (הבקשה הובאה בפני רק ביום 25.10.2020) וזו נקבעה לדיון, לאחר שהוגשה תגובה מטעם המבקש, ליום 4.11.2020.
- בתום הדיון האמור, במסגרתו ניסה בית המשפט להביא הצדדים להסכמות, נתבקש המבקש להמציא אישור מסירה בדבר ביצוע המצאת צו העיקול לידי המשיב, נוכח טענת ב"כ המשיב כי לא בוצעה המצאה כנדרש עפ"י הצו. וכן נקבע דיון המשך ליום 8.11.2020.
4. ביום 8.11.2020 התקיים בפני דיון במעמד הצדדים במסגרתו נחקרו הצדדים על תצהיריהם. לבקשת ב"כ המבקשת, הוריתי על הגשת סיכומים בכתב עד ליום המחרת (9.11.2020).

המסגרת הנורמטיבית:

5. הלכה פסוקה היא כי עם הגשת בקשה לביטול צו עיקול זמני שהוטל במעמד צד אחד בהתאם לתקנה 244 (ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, שב בית המשפט ונדרש לבקשה להטלת העיקול מלכתחילה ועל מבקש העיקול, הנטל לשכנע את בית המשפט בחיוניות הטלת הצו ובהתקיימם של התנאים למתן צו עיקול זמני.
- (ר': רע"א 8420/96 מרגליות נ' משכן בנק הפועלים למשכנתאות פ"ד נ"א (3) 789).
6. עיקול זמני אינו ניתן על "דרך השגרה", וזאת נוכח חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו וההכרה בזכות הקניין כזכות חוקתית (רע"א 5242/95 סיגנל שירותי אלקטרוניקה נ' דנבאר (מיום 7.10.1995)). ויש לבצע איזון אינטרסים ראוי בין המבקש לבין המשיב, כאשר יש לזכור "כי ההגנה על זכות הקניין על פי חוק היסוד אינה מיעדת רק להגן על קניינו של הנתבע, אלא אף על קניינו של התובע ועל בית המשפט, בבואו לערוך את האיזונים הדרושים בבקשה לסעד זמני, עליו לשקול את הצורך להגן על זכות הקניין של שני הצדדים גם יחד."
- (ר': בש"א (ת"א) 6408/07 לוי זהבה נ' רביבי אורי (מיום 25.3.2007)).
7. התנאים למתן צו עיקול זמני קבועים בתקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד – 1984 (להלן: "התקנות"), ואלו הם:

- א. קיומן של ראיות מהימנות לכאורה לקיומה של עילת תביעה (תקנה 362(א) לתקנות).
- ב. קיומן של ראיות מהימנות לכאורה לחשש סביר שאי מתן הצו יכביד על ביצוע פסק הדין (תקנה 374(ב) לתקנות)

- ג. מאזן הנוחות ומידתיות (תקנה 362(ב)(1) לתקנות)
ד. שיקולי יושר, ביניהם תום לב ושיהוי (תקנה 362(ב)(2) לתקנות).

בפסיקה נקבע כי קיימת מעין "מקבילית כוחות" בין תנאים אלו, באופן בו הוכחת קיומו של אחד התנאים בעוצמה חזקה, מאפשרת הוכחת קיומו של התנאי האחר בעוצמה נמוכה יותר, על-מנת לעבור את הרף הדרוש לשם קבלת הסעד הזמני {ר' למשל: רע"א 706/09 קופת חולים מאוחדת נ' המרכז הכירורגי ירושלים, (10.03.09)}; רע"א 6455/14 אחים עופר הנדסה ופתוח בעמ' נ' פיריון חברה להשקעות ופיתוח בעמ', (11.02.15)}.

דיון והכרעה:

פקיעת צו העיקול:

8. בדיון, אשר התקיים בפני ביום 8.11.2020, התייצב השליח, אשר ביצע המסירה לידי המשיב מטעם המבקש (כטענת המבקש), והציג אישור המסירה, (נושא תאריך 20.10.2020 בשעה 14:00) ואף זיהה את המשיב כמקבל המסירה.

למעלה מהצריך יובהר כי עפ"י הפסיקה, העיקול אינו פוקע מאליו בכל מקרה ללא קשר לנסיבות ולאשר ארע לאחר מתן הצו (ר': כב' השופט זילברטל בבש"א (י-ם) 3559/06 TONEDOOR Ltd. נ' יובנק בע"מ (לשעבר בנק אינווסטק כללי בע"מ) (מיום 17.12.2006), כב' השופט דרורי ב-בר"ע (י-ם) 3403/01 זיזה דוד נ' עו"ד אריה יעקב (מיום 17.1.2002), כב' השופטת אורית אפעל-גבאי בבר"ע (י-ם) 3193/07 מיראל תעשיות טקסטיל בע"מ נ' ציון טכנולוגיות (מיום 27.8.2007)).

במקרה דנן, עלה מדברי המשיב בדיון מיום 4.11.2020, כי, בסופו של דבר, נודע למשיב אודות קיומו של צו העיקול, ואף הוגשה בקשה על ידו, ביום 22.10.2020, בקשה לביטול צו העיקול. על כן, לא מצאתי להורות על פקיעתו של צו העיקול.

ראיות מהימנות לכאורה לקיומה של עילת תביעה:

9. אשר לשאלת קיומן של ראיות מהימנות לכאורה, לצורך מתן צו העיקול הזמני, די בכך שהתביעה אינה טרדנית וקיימת שאלה רצינית שיש לדון בה.

"השאלה הראשונה שיש לדון בה נוגעת לטיב התביעה ולסיכוייה. לעניין זה, די בכך ש"הוכח שהתביעה אינה טרדנית, וקיימת שאלה רצינית שיש לדון בה" (י' זוסמן סדרי הדין האזרחי [8], בעמ' 616; ראו גם רע"א 2430/91 טיב טירת צבי, שותפות רשומה מקיבוץ טירת צבי, עמק בית שאן נ' דליקטיב הקניון ואח' [פורסם בנבו] [1], בעמ' 228). בשלב זה של בקשה לסעד זמני, אין צורך לפסוק באורח סופי בדבר צדקתו של מי מן הצדדים... דומה כי יש בטיעונם של המבקשים כדי להעלות שאלות ממשיות הראויות לדיון והכרעה".
(רע"א 7139/96 טריגוב נ' "טפחות" בנק למשכנתאות לישראל בע"מ, פ"ד נא(2) 661).

בשלב זה, לכאורה, כל שעל מבקש העיקול להוכיח הוא כי לא מדובר בתביעה משוללת יסוד.

יחד עם זאת, נקבע בפסיקה לעניין אופן בחינת הראיות התומכות בבקשה לביטול עיקול כי:
"עם חקיקת חוק יסוד כבוד האדם וחירותו שהכיר בזכות הקניין כזכות חוקתית, על בית המשפט לייחס חשיבות רבה יותר מבעבר לאיכותן של הראיות הבאות לתמוך בבקשת העיקול ובכמותן..." (רע"א 5937, 5935/97 רוני סיני ו- 2 אח' נ' יעקב גלנץ ואח' פ"ד נב(1) 193, 198-197, (ע"א 8420/96 דן מרגליות נ' משכן בנק הפועלים למשכנתאות, פ"ד נא(3) 789, 789).

10. כאן המקום להדגיש כי הקביעות שבהחלטה זו ניתנות במלוא הזהירות, בהתחשב באופיו של ההליך שבפני ובשלב בו מצוי בירורה של התובענה דן, ואין בהן כדי לקבוע מסמרות לעניין התביעה לגופו של עניין, אשר עתידה להתברר בפני המותב הדן בתיק.

11. לצורך בחינת קיומן של ראיות לכאורה לקיומה של עילת תביעה במידת ההוכחה הנדרש בשלב זה של ההליך, אדרש לתוכן כתב תביעה.

12. בכתב התביעה נטען ע"י המבקש כי עסק כל ימי חייו בחקלאות והפך לאדם בעל שם ומוניטין רב בתחום בקרב המושבים והקיבוצים. לפני מספר שנים פתח חברה – קציר בע"מ, אותה רשם ע"ש בנו א'. אך בשנת 2017 החליט המבקש להיפרד מבנו א' ולהעביר את העסק, לרבות עשרות כלים חקלאיים בשווי מיליוני שקלים, ע"ש המשיב. ולצורך כך העביר המבקש לא' מגרש למגוריו עם משפחתו למשך 4 שנים. לטענת המבקש, המשיב עבד בעסק כמו יתר ילדי המבקש, בעוד המבקש היה בעל העסק ואף טיפל בכל הקשור לספקים, בנקים, השכרת שטחים חקלאיים וכיוצא. ואילו המשיב ניהל את העסק באופן פורמלי בלבד. עוד נטען בכתב התביעה כי המשיב גזל מהמבקש ציוד חקלאי בשווי מיליון שקלים, מוניטין ועבודות ברווח של מאות אלפי שקלים והותיר את המבקש מחוסר כל, תוך שהמשיב מנסה לנשלו וזאת לאחר 50 שנות עבודה.

לטענת המבקש, העמיד את תביעתו ע"ס של מיליון ₪ לצרכי אגרה בלבד, וכי המוניטין שלו בלבד שווה למעלה ממיליון ₪ ואילו הרווח השנתי מוערך בכחצי מיליון ₪.

המשיב, מנגד, טען בבקשה לביטול עיקול כי עבד מאז היותו בן 12 שנים. בשנת 2011-2012 פתח אחיו של המשיב- א' עסק בענף החקלאות והמשיב עבד עימו. בשנת 2014 החליט א' להקים חברה בע"מ (A בע"מ), כאשר המשיב היה יד ימינו של א' ואילו המבקש היה מגיע לאתרי העבודה לעיתים על מנת לבקר את ילדיו ולסייע במסירת מסמכים ו/או חשבוניות ללקוחות ולהנהלת החשבונות, אך לא עבד בחברה. לטענת המשיב, בזכות חריצותו, רצינותו והשקעתו, הצליח המשיב בעסקים וצבר מאגר לקוחות משלו. כאשר, מנגד, חברתו של א' נקלעה לחובות, ולכן ביום 12.5.2019, החליט א' להעביר את מניות החברה והציוד החקלאי לידי המשיב. לטענת המשיב, התביעות הוגשו ע"י אביו על מנת לפגוע בו תדמיתית וכלכלית לאחר שהמשיב סירב לשלם עבור מגרש שקיבלו אחיו מאימם.

13. לצורך בחינת קיומן של ראיות לכאורה ביחס לעילת התביעה, לא ניתן לשלול טענות המבקש, לצורך מתן סעד זמני, לעניין ממעורבותו בעסק הרשום ע"ש המשיב וכי לקח חלק פעיל, במידה זו או אחרת, בניהול החברה ובקשר עם לקוחות וספקים (ר' לעניין זה: הזמנות עבודה והזמנות לרכישת ציוד חקלאי המצורפות לכתב התביעה וכיוצב). על אף כי לא ניתן שלא להביע תמיהה על כך כי המבקש, לטענתו, בחר לרשום את העסק והציוד הרב ע"ש בנו, אך לא כמתנה. כאשר ההסבר שנמסר ע"י המבקש היה **"רציני שימשיך לעבוד ושאני יכול לנוח"**. ואף לא ברורה טענתו של המבקש כי המשיב "גזל" ממנו את העסק והציוד, כאשר המבקש מודה כי במודע העביר למשיב, לטענתו, הזכויות בעסק ובציוד (ר': עמ' 12 לפרו' שורות 9-7). זאת ועוד, בהמשך חקירתו הנגדית, מציין המבקש כי **"אני לא מבין למה עשה כי בסוף הכל שלו"** (עמ' 14 לפרו' שורות 6-5). מדבריו אלו של המבקש ניתן להסיק כי, לכאורה, העסק והציוד נמסרו למשיב במתנה. כאשר לא נטען ע"י המבקש כי המדובר במתנה על תנאי.

המשיב, מצדו, צירף לתגובתו הסכם למכירת מניות, אשר נערך בינו ובין אחיו א' ופרוטוקול אסיפת דירקטוריון מיום 12.5.2019, וזאת על מנת לתמוך בגרסתו כי רכש העסק מא'.

א' לא זומן להעיד בפני, כאשר, כאמור, נטל השכנוע מוטל על מבקש העיקול.

יוער כי אף גרסתו של המשיב לא "נקיה" מתמיהות. כאשר המשיב לא הציג תימוכין לטענתו כי הציוד החקלאי נרכש מכספו וכי פרע את חובות החברה, ביחוד בשים לב לגילו הצעיר. לדבריו: **"אני צריך להביא את כל הניירות"** (עמ' 16 לפרו' שורה 26). גרסותיהם של הצדדים תתבררנה במסגרת ההליך העיקרי ואין מקום להכרעות כגון דא במסגרת בקשה לסעד זמני.

יחד עם זאת, וחרף האמור לעיל, המבקש לא הציג ראשית ראיה באשר לסכום התביעה הנטען. לא צורפו אסמכתאות בדבר היקף הפעילות של העסק/החברה והמבקש אף הודה בחקירתו הנגדית כי "אין לי מסמך" (ר': בעמ' 11 לפרו' שורות 23-24). המבקש, אשר טוען בכתב התביעה לחלקו במוניטין של החברה (ללא תימוכין), אף מסר בחקירתו הנגדית כי המוניטין "שלי ושל...." (ר': בעמ' 11 שורות 27-28)

לאור האמור, לא מצאתי כי עלה בידי המבקש להציג ראיות לכאורה, למצער, באשר לסכום התביעה ובשיעור הנדרש לצורך מתן סעד זמני, המצדיק הטלת עיקול בסכום של 1,000,000 ₪.

חשש סביר להכבדה על ביצוע פסק הדין:

14. בכל הנוגע לרמת ההוכחה הנדרשת של קיומן של ראיות מהימנות לכאורה לחשש סביר לקיומו של יסוד ההכבדה כבר נפסק כי בכל הנוגע לעיקול זמני תחולת ההכבדה שיש להוכיחה היא ברף הנמוך יותר ביחס ליתר הסעדים הזמניים האחרים כאשר לא בכל מקרה יש להעדיף את ההגנה על קניינו של הנתבע דווקא על פני זכותו הקניינית לכאורה של התובע המגולמת בתביעתו.

יחד עם זאת, לאחר שעיינתי בכתבי הטענות ובכלל המסמכים שהגישו הצדדים ובטענותיהם ולאחר ששמעתי עדויות הצדדים, לא מצאתי כי עלה בידי המבקש להוכיח קיומן של ראיות מהימנות לכאורה לחשש להכבדה על ביצוע פסק הדין כי ככל שיינתן פסק דין לטובתו לא יהא למבקש מהיכן להיפרע.

מהותה של התביעה הינה תביעה כספית. המבקש לא הראה כי למשיב קשיים כלכליים ו/או כי פעל להברחת נכסים, אף לאחר הגשת התביעה. אף בבקשתו כלל לא טען המבקש לקיומו של יסוד ההכבדה. כאשר, מנגד, בכתב התביעה נטען כי המשיב "גזל" מאביו, בין היתר, "עבודות ברווח של מאות אלפי שקלים" בנוסף ל"ציוד חקלאי בשווי מיליוני ₪" (סעיף 20 לכתב התביעה).

אין חולק, אם כן, כי ע"ש המשיב ציוד חקלאי ורכבים בשווי העולה על מיליון ₪ אשר יש בהם כדי להבטיח את פסק הדין שיינתן בתובענה זו, ככל שהמבקש יזכה בתביעתו.

שיקולי צדק ושיהוי:

15. לא ניתן אף להתעלם מהשיהוי בהגשת הבקשה.

עצם השיהוי עשוי להצדיק דחיית הבקשה למתן סעד זמני, שכן הדבר יכול להצביע על כך כי אין המדובר בצו חיוני שיש לתיתו ללא דיחוי (ר': רע"א 920/05 חסין אש תעשיות בע"מ נ' קוניאל אנטוניו (ישראל) בע"מ (מיום 28.3.2005), ע"א 5240/92 חלמיש חברה ממשלתית עירונית נ' אשרז עיבוד נתונים בע"מ פ"ד מז(1)45).

16. המבקש העיד כי "תובע רווחים של 3 שנים" וכי "הוא לא רוצה לשבת איתי 3 שנים הוא זורק אותי בצד" (עמ' 13 לפרו' שורות 35-36).
- מדבריו של המבקש עולה, אם כן, כי המבקש, לטענתו, יודע מזה מספר שנים כי המשיב נמנע מלהעביר לידי הכספים המגיעים לו, אך בכל זאת השתהה בהגשת התביעה והבקשה לסעד הזמני.
- אף בשל השיהוי יש מקום לדחות הבקשה לעיקול זמני.

מאזן הנוחיות:

17. גם מקום בו מצא בית המשפט כי קיימות ראיות מהימנות לכאורה לקיומה של עילת תביעה ולחשש סביר להכבדה על ביצוע פסק הדין, נדרש הוא לבחון מידתיות הטלת הסעד הזמני תוך בחינת הנזק שייגרם למבקש מקום בו לא יינתן הצו לעומת הנזק שייגרם למשיב כתוצאה ממתן הצו.
- כמו כן על בית המשפט לבחון האם הסעד הוא צודק וראוי בנסיבות העניין.
18. לאחר שעיינתי באשר הובא בפני, שוכנעתי כי הנזק שעלול להיגרם למשיב כתוצאה מהותרת העיקול על כנו אצל המחזיקים המפורטים בבקשה גדול מהנזק שיגרם למבקש, בשים לב כי המשך הטלת העיקול עשוי "לשתק" את העסק.
- לטענת המשיב, העיקול שהוטל, סך של 1,000,000 ₪ על חשבון הבנק שלו ואצל המחזיקים-לקוחותיו של המשיב, גרמו לכך כי לא קיבל כספים עבור עבודות שביצע ואף לקוח של המשיב ביטל שיק בשל העיקול.
- זאת ועוד, הותרת צו העיקול על כנו עשויה לסכל ביצוע פסק הדין, שכן טוען המבקש במסגרת כתב התביעה לזכותו במוניטין של העסק, בעוד אין חולק כי הטלת עיקולים על העסק, יש בה כדי לפגוע בשמו ובמוניטין שלו.

סוף דבר:

לאור האמור לעיל, אני מורה כדלקמן :

א. צו העיקול, אשר הוטל בהחלטתי מיום 20.10.2020, מבוטל.

ב. המבקש יישא בהוצאות המשיב בסך של 5,000 .

המזכירות תמציא החלטתי זו לצדדים.

ניתנה היום, כ"ב חשוון תשפ"א, 09 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.

ציפי כהן אביטן, רשמת בכירה